

A HTMT HÍREI**Videó: László Attila székfoglaló előadása**

László Attila, az MTA külső tagja székfoglaló előadást tartott, amely az MTA 1825 YouTube-csatornáján érhető el. Az ünnepi eseményt Benkő Elek, az MTA Filozófiai és Történettudományok Osztályának elnöke köszöntöje nyitotta meg, aki ezt követően laudációban méltatta az előadót. László Attila ezután ismertette kutatásainak főbb eredményeit. Székfoglaló előadásának címe Centrum a periférián. Az erdélyi régészet a régiséggyűjtéstől a tudományig. A kolozsvári régészeti iskola kutatásszemléletéről volt... Forrás MTA/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

A SZMAT képviselőtében tartott előadást Mészáros András a SZMKSZ Diákszemléjén

2026. június 5-én Kassán, a Szlovákiai Magyar Középiskolások Szövetsége által szervezett Diákszemlélet keretében tartott előadást Mészáros András filozófus, a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT) korábbi elnöke, választmányának tagja, valamint a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja. A Diákszemlélet a szlovákiai magyar középiskolások egyik legfontosabb közéleti és közösségépítő fóruma, amely rendszeresen teremt lehetőséget a fiatalok számára a tudományos, társadalmi és kulturális kérdésekről folytatott párbeszédre. [...] Mészáros András „A szerelem a filozófiában és az irodalomban” című előadásában a szerelem fogalmának történeti és esztétikai alakulását tekintette át, különös figyelmet fordítva annak filozófiai, etikai és irodalmi értelmezéseire... Forrás SZMAT.sk: [teljes cikk >](#)

Wanek Ferenc: Én szóltam, de senki nem hallgatott rám. Hangay Oktáv és az erdélyi földgáz

Az EME Természettudományi Szakosztály meghívására 2026. június 10-én, szerdán délután 17 órától az Erdélyi Múzeum-Egyesület székházának előadótermében Wanek Ferenc tart előadást „Én szóltam, de senki nem hallgatott rám. Hangay Oktáv és az erdélyi földgáz” címmel. [...] 1909. áprilisában Kissármáson, egy kálisót kutató fúrásból elemi erővel tört fel a földgáz. Pont 100 évvel korábban, egy háromtagú kutatócsoport ezt a kincsét Erdélynek már felfedezte, és Nyulas Ferencsel az élen, a világon elsőként javasolták annak ipari hasznosítását... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK**A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma erősíti magyarországi kapcsolatait**

A pozsonyi székhelyű Szlovák Nemzeti Múzeum – A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma igyekszik erősíteni kapcsolatait a magyarországi intézményekkel és szervezetekkel. Az elmúlt napokban két jelentősebb szakmai találkozón vettek részt az intézmény vezetői, melyeken megerősítették együttműködési szándékukat. [...] A felvidéki múzeum képviselői az együttműködés folytatásaként memorandumot írtak alá az Országos Szlovák Önkormányzattal. [...] A Szlovák Nemzeti Múzeum – A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma Brämer-kúriában lévő pozsonyi székhelye mellett több felvidéki településen lévő irodalmi emlékház és múzeum fenntartója. A szklabonyai Mikszáth Kálmán Emlékház, az alsósztrégovai Madách-kastély, valamint a kassai Márai Sándor-emlékkiállítás is hozzájuk tartozik... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Mazács Ferencsel, a dunaszerdahelyi összetartozás emlékmű ügyében eljáró ügyvéddel

Május 21-én a beszercebányai Specializált Büntetőbíróság ítéletet hirdetett két dunaszerdahelyi polgár feljelentése alapján indult eljárásban. [...] A beszercebányai bíróság bűncselekmény hiányában felmentette a vádlottakat, ám az ítélet az ügyészi fellebbezés miatt még nem emelkedett jogerőre. Az ügy részleteiről kérdeztük a „dunaszerdahelyi hetek” védőügyvédjét, Mazács Ferencet. [...] Nem akarok most részletekbe menni, elég csak egy lényeges különbség: a sávozás vízszintes vagy függőleges volta, ráadásul a méretarány sem azonos Magyarország hivatalos zászlajával. [...] Sajnos a Legfelsőbb Bíróság akár úgy is megváltoztathatja az elsőfokú ítéletet, hogy teljesen a feje tetejére állítja és kijelenti, hogy a hét vádlott mégis bűnös... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Jövő kedden rajtol a Jókai Napok

Komárom ismét az amatőr és diákszínház központjává válik: június 9. és 13. között immár 61. alkalommal rendezik meg a Jókai Napokat, a hazai magyar színházmozgalom legrangosabb seregszemléjét. [...] A nyitóünnepségen a komáromi Selye János Gimnázium NEKEM8 versenklő együttese működik közre, Králik Zsuzsanna vezetésével. Az esti program már rögtön komoly színházi élményt ígér: az Egressy Béni VMK kamaratere ad otthont Thomas Mann Mario és a varázsló című drámájának, amelyet a Symbol PT és a Pozsonyi Színházművészeti Egyetem közös produkciójaként láthat a közönség Telihay Péter rendezésében... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Programsorozat: Kassa Megye Nemzetiségi Mozaikja

Június második hete Kassa megye régióinak sokszínű kulturális örökségéről fog szólni. Az első alkalommal megvalósuló fesztivál változatos programja közelebb hozza a nagyközönséghez a kisebbségi közösségek kultúráját – a zenétől, tánctól, énektől kezdve egészen a színházig, kézművességig és hagyományokig. [...] A fesztivál második napján, június 9-én, kedden 18:00 órától mutatják be a kassai Thália Színházban Hedry Mária: Borbála című életrajzi színművét, amely gróf Nádasdy Borbála naplóregény-trilógiája alapján készült. [...] A programsorozat részeként június 10-én 10:00 órától a rozsnyói Pavol Dobšínský Gömöri Könyvtár Életek, amelyek nem találkoztak – egy mű, amely összekötötte őket címmel magyar nyelvű előadást szervez... Forrás: Rozsnyovidek.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Podcast: A cipszerek elfeledett tragédiája a náciizmus árnyékában

A magyarokat sújtott deportálás és a lakosságcsere árnyékában ritkán esik szó a szepesi németekről, akikre szinte teljes körű kitelepítés várt a náciizmus legyőzésével. De vajon kik is voltak azok a néhai cipszerek, vendégemmel, Czáboczký Szabolcs történésszel, a Szlovák Tudományos Akadémia kassai Társadalomtudományi Intézetének és a Fórum Kisebbségkutató Intézet munkatársával az ő történetüket elevenítjük fel. A beszélgetésben egyebek mellett szó lesz arról, hogyan kerültek egymással szembe a nyelvi-etnikai megkülönböztetést felülíró cipszer polgári öntudatra büszke, lokálpatrióta szepesi apák és a kizárólagosságával tüntető egynyelvű nacionalizmus és a nemzeti szocializmus ideológiai örvényébe került fiaik... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Hégli Dusan az Ifjú Szívek legújabb bemutatójáról

Székely Csaba: 10 című darabját június 13-án mutatják be az ISz székházában. Szlovák nyelven, magyar felirattal, egyedi szereposztásban. Hégli Dusan az Ifjú Szívek művészeti igazgatója ismertette a premierrel kapcsolatos tudnivalókat a Pátria Rádióban... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

A BROZ első helyen végzett a LIFE Awards összeurópai versenyén

A BROZ természetvédő szervezet az első helyen végzett a LIFE Awards összeurópai versenyén. Az elismerést a dunai ártéri élőhelyek védelmét és helyreállítását célzó projektjéért kapta. A BROZ ezt a szlovák–magyar projektet 2015 és 2024 között valósította meg a magyarországi Duna–Ipoly Nemzeti Parkkal, a Vízgazdálkodási Kutatóintézzel, a Nemzeti Erdészeti Központtal és a Vízgazdálkodási Építővállalattal együttműködésben. [...] A Bős melletti Kis Foki Duna-ág hosszú éveken át el volt vágva a főmedertől, ezt újította fel a WWF Slovensko és a BROZ természetvédelmi egyesület, a Coca-Cola Foundation támogatásával... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

Élettel teli a salzburgi minikönyvtár

Hiánypótlásként hozták létre a Salzburgi Magyar Minikönyvtárat hat évvel ezelőtt a helyi magyar egyesület, a SalzUng égisze alatt. Majd egy könyvklub is elindult, amit most már lassan egy éve ismét aktívan újraindítottak. Így a minikönyvtár készlete iránt is egyre nagyobb az érdeklődés. [...] A minikönyvtár szorosan kapcsolódik a könyvklubhoz, amely immár egy éve újra aktív. Havonta új résztvevők csatlakoznak, hogy tagjai legyenek a közösségi összejöveteleknek. A könyvtár ugyan nem nyilvános, de az egyesületi tagok és SalzUng által szervezett események látogatói számára ingyenesen használható – avat be bennünket Bartusz Réka, a könyvklub egyik vezetője... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Podcast: Megvan az új kormány

A Szlovén Országgyűlésben szavaztak az új szlovén kormányról, amelynek miniszterelnöke 4. alkalommal Janez Janša lesz. A parlament 11. rendkívüli ülésén elsőként Janez Janša megbízott kormányfő szolt a képviselőkhöz. [...] . Horváth Ferenc, magyar nemzetiségi országgyűlési képviselőt kérdeztük a Muravidéki Magyar Rádióban a parlamenti hangulatról és az új kormánnyal szembeni elvárásairól... Forrás: MMR.si: [teljes cikk >](#)

Ülésezett a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség

A Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) Tanácsa hétfői ülésén elfogadta a csúcsszervezet 2025-ös évi zárszámadását, a 2026-os költségvetést, jóváhagyta a közösség által alapított intézetek 2025-ös zárszámadásait, határozatot fogadott el a közösség által alapított Minta Kft. jövőjével kapcsolatban, majd zárt ajtók mögött pontozták a gazdasági pályázat kérelmeit is. [...] A következőkben a tanács hosszabb vita és egyeztetés után úgy döntött, felhívja az MMÖNK által alapított Minta Kft. igazgatóját, Varga Milánt, hogy nyolc napon belül tisztázza a társaságon belüli folyamatokat... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Egységes szabályrendeletet a Muravidéken is

A Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) szervezésében május 29-én Lendván konzultációra került sor a kétnyelvűség gyakorlati megvalósításáról a Muravidék nemzetiségileg vegyesen lakott területén. A cél: egységes szabályrendelet elkészítése a tengeremléki kétnyelvű községek mintájára. [...] Orban Dušan, az MMÖNK elnöke szerint ezt a jó gyakorlatot kellene átvenni a Muravidéken is, ez a találkozó pedig az előkészítési folyamat elindítását jelenti. A Nemzetiségi Hivatal képviselői pozitívan értékelték a kétnyelvűség kivitelezésére vonatkozó egységes muravidéki szabályrendelet elkészítésének kezdeményezését, és segítségüket ajánlották a dokumentum elfogadásának folyamatánál... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Hat iskola anyanyelvápolói vettek részt a szemlén

A Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma 2001 óta szervezi meg az anyanyelvápoló szemlét, amely Merki Ferencről, sokak „Merki tanító bácsijáról” kapta a nevét. [...] Horvátországban ma huszonnégy általános iskolában és két középiskolában folyik anyanyelvápolás. Ezekből az intézményekből várjuk a résztvevőket a szemlére, amellyel tovább erősítenénk a gyerekekben azt a tudatot, hogy a magyar nyelv és népi-nemzeti hagyományaink értéket képviselnek, amit őrizni kell – nyilatkozta lapunknak Segota Elek, a HMPF irodavezetője... Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Lábadi Károly – A remény Zsinata

A drávaszögi magyarság történetének kiváló ismerője, Lábadi Károly, az MTA külső köztestületi tagjának legújabb kötetében a hercegszöllősi zsinat 450. évfordulójának ünnepén a maguk korában nemzetmentő tevékenységet folytató lelkészek munkáját ismerteti. 1576. augusztus 16-án és 17-én az alsó-baranyai Hercegszöllősen a Wittenberget is megjárt laskói lelkész, Veresmarti Illés szervező munkájának eredményeképpen negyven református egyházi méltóság gyűlt össze, hogy közösségük további sorsát meghatározó célokat, feladatokat és elhatározásokat fogalmazzanak meg. [...] Alsó-Baranya, Szlavónia és a Száván túli területek valójában akkor ismerkedtek meg a reformációval, amikor 1544-ben Laskón megjelent Sztárai Mihály, a tudós egyházi méltóság, igaz, érkezését olyan „szálláscsináló reformátorok” előzték meg, mint Hercegszöllős prédikátora, Kákonyi Péter... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Történelmi forráskiadványt mutattak be Rétfaluban

A rétfalusi református közösség múltját, mindennapjait és értékrendjét tárja fel az a hiánypótló, kétnyelvű történelmi kötet, amelyet május 18-án mutattak be a rétfalusi református templomban. A tudományos igényességgel készült kiadvány az 1813 és 1863 közötti presbiteri jegyzőkönyveket dolgozza fel, miközben átfogó képet ad a település és a református közösség történetéről is... Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Előadás pedagógusok részére

Érdekes és hasznos programon vehettek részt pedagógusok és segítő szakemberek május 29-én a Laskói Általános Iskolában, ahol „Arannyal varrt repedések” címmel művészetterápiás workshopot és előadást tartott Vargyas Ildikó képzőművész és művészetterapeuta. [...] A mindennapi oktató-nevelő munka során gyakran találkozunk szorongással, bizonytalansággal, traumákkal és a jövőtől való félelemmel, amelyek feldolgozásában a művészetterápia hatékony segítséget nyújthat... Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Mesterséges intelligencia a katedra két oldalán

Egyetemünkön mennyire van jelen a mesterséges intelligencia? [...] Fehér Viktor, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar tanársegéde, néprajzkutató, az MTA külső köztestületének tagja elmondása szerint a tudományos világban szabályzatok formálódnak a mesterséges intelligencia használatára vonatkozóan. [...] Amikor az MTA pályázatai megjelentek, már azok részét képezte a mesterséges intelligencia nyilatkozat, ahol külön helyekre kellett beírni, hogy a pályázó a munkája során milyen célra használta az MI-t. Ezeket a mintákat követjük mi is, a szerbiai egyetemi rendszer is efelé halad. Jelenleg a vajdasági tudományos élet is kóstolgatja a lehetőségeket, de még kevésbé van jelen ilyen értelemben. Az írott források feldolgozása esetében a kutatók ma már egyre ritkábban lapozgatják a régi, nyomtatott lapokat, és elsősorban a digitalizált anyagban kutatnak, melyek esetében alkalmazható a kulcsszavas keresés... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Bemutatták Silling Léda Vajdasági fémofterek című kötetét

Bemutatták Silling Léda, az MTA külső köztestületi tagjának Vajdasági fémofterek című kötetét, amely hiánypótló munkaként a vajdasági kultúrtörténet egy fontos területét dolgozza fel. A szerző az offerálás hagyományát, annak történeti háttérét és helyi sajátosságait mutatja be, kitérve a római katolikus és a pravoszláv gyakorlatokra is. A kötet a ma is élő szokások változásait és jövőbeli kutatási lehetőségeit is felvázolja. A szerzővel Mihályi Katalin, a Magyar Szó napilap szerkesztője és Fehér Viktor néprajzkutató, szintén az MTA külső köztestületének tagja beszélgetett. [...] A beszélgetés során elhangzott, hogy az offererek efféle felajánlása nem kifejezetten Kárpát-medencei szokás, hiszen például Olaszországban és Mexikóban is nagy hagyománya van a hálatárgyak adományozásának... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: A Város képe

Hogyan jött létre a Városkép gyűjtemény, és milyen szerepet tölt be a kortárs képzőművészet támogatásában? Erről beszélgettek a Szabadkai Kortárs Galériában az érdeklődők a Város képe című rendezvényen. [...] A gyűjtemény jelenleg 38 művész 41 alkotását foglalja magában, és a szervezők szerint nemcsak a művészek munkájának ad nagyobb nyilvánosságot, hanem a térség kulturális örökségének megőrzéséhez is hozzájárul... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Beke Ottó irodalmár, médiakutató, egyetemi tanár

A bezdáni származású Beke Ottó irodalmár, médiakutató, számos publikáció szerzője, mindemellett pedig a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar oktatója is. Tevékenysége és érdeklődése igen sokrétű, ám kiemelten foglalkozik olyan égető témákkal, mint a digitális írásbeliség, a mesterséges intelligencia térnyerése, illetve a másodlagos szóbeliség. [...] Az MTA külső köztestületének tagja 2008 óta erősíti az MTTK oktatói gárdáját. [...] Szerintem szükség van a lehető legkülönbözőbb regiszterekbe tartozó tartalmakkal megismerkedni, hiszen ezek híján az ember, a kutató nem kapna átfogó képet a kortárs kultúra egészéről. A trash tartalmak is részei annak az online világnak, amelynek az áttekintésére vállalkozom. [...] A hallgatónak megengeded, hogy használják a mesterséges intelligenciát? A tiltás hasztalan lenne, mert a hallgatók napi szinten használnak nagy nyelvi modelleket... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Gyermeknap jelentés

Miközben Romániában egyre kevesebb gyerek születik, azok közül, akik megszületnek, sokan továbbra is szegénységben, oktatási hátrányok között vagy egészségügyi kockázatoknak kitéve nőnek fel. [...] Ha van terület, ahol a Mentsétek meg a Gyermekeket jelentése különösen vészjelzést ad, az az oktatás. A szervezet által összesített adatok szerint 2025 elején több mint 425 ezer, 7 és 17 év közötti gyermek volt az oktatási rendszeren kívül. Ez azt jelenti, hogy az adott korosztály közel ötöde nem járt iskolába. A Mentsétek meg a Gyermekeket szerint ezért az iskolaelhagyás nem csak oktatási kérdés, hanem a társadalmi egyenlőtlenségek egyik legfontosabb mutatója. [...] A jelentés szerint 2024-ben a csecsemőhalandóság 6,6 ezrelékre emelkedett. Ez azt jelenti, hogy ezer élve született gyermek közül átlagosan közel hét nem éri meg az első születésnapját. A szám önmagában talán nem tűnik drámainak, de a tendencia annál inkább... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Tanulmány: Falusi idill a TikTokon, néptelenedő falvak a valóságban

A közösségi médiában az utóbbi évek egyik legnépszerűbb életmódtrendjévé vált a városból falura költözés története. Romániai TikTok-videók milliós nézettségekkel mutatják be, hogyan hagyják maguk mögött egyesek a tömbházakat, hogy visszatérjenek a természethez. Egy friss kutatás szerint a jelenség már külön digitális világot épített maga köré. [...] A városból vidékre irányuló migráció Kelet-Európában: a digitális vidékiség feltárása TikTok-videók elemzésén keresztül című tanulmány szerzői 901 romániai TikTok-videót elemeztek, amelyek a városból falura költözést dokumentálták. [...] A jelenség árnyaltabb értelmezésére korábban a Krónikának korábban nyilatkozó Szilágyi Ferenc társadalomföldrajzos, az MTA külső köztestületének tagja is felhívta a figyelmet: a szakember szerint a falura költözésről szóló statisztikák jelentős része valójában nem a klasszikus vidéki életforma megerősödését mutatja, hanem a nagyvárosok körüli szuburbanizációt... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Hogyan változik a kétnyelvűség Kolozsváron?

A kolozsvári és Kolozs megyei magyar nyelvhasználat látványos utat tett meg az elmúlt másfél-két évtizedben: ma már magyar feliratok fogadják az utazót a repülőtéren, kétnyelvű tájékoztatók készülnek, magyarul is elérhető a közszállítási vállalat honlapja. Mindez azonban még mindig nem jelenti azt, hogy a magyar ember gond nélkül intézhetné az ügyeit anyanyelvén. Szabó-Csorba Zsuzsanna Emese RMDSZ-es Kolozs megyei tanácsos szerint a következő nagy áttörést a kétnyelvűség terén a digitalizáció hozhatja el. [...] Mint mondta, hiába léteznek különböző kisebbségi vagy nyelvi jogok törvényekben és közigazgatási szabályozásokban, ezek sokszor csak akkor válnak valósággá, ha van, aki következetesen számon kéri és képviselje őket... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Újabb tankönyvíró programot hirdetett az RMDSZ

Második alkalommal hirdetett tankönyvszerzői képzést tanárok számára az RMDSZ és a Communitas Alapítvány. A program célja korszerű pedagógiai szemléletre épülő, teljes egészében magyar nyelvű tankönyvek kidolgozása. A programhoz kapcsolódó ingyenes képzést július 23-án és 24-én tartják Kolozsváron. A kezdeményezésről az RMDSZ oktatásért felelős ügyvezető alelnökét, Mihályfalvi Katalint kérdezte Birtalan Albert a Kolozsvári Rádió munkatársa... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Kolozsvári konferencia a női lét sokszínűségéről, történelmi háttérrel

Idén harmadik alkalommal került sor Kolozsváron a Nőtörténelmi Műhelykonferencia munkálataira. Az esemény főszervezője és egyben egyik előadója Fehér Andrea egyetemi docens, a BBTE Magyar Történelmi Intézet kutatója, az MTA külső köztestületének tagja volt. Írás, jelenlét, legitimáció: női íráshasználat a 18. században című előadását követően kértük őt mikrofon elé. Ezután többek között a konferencián résztvevő, az MTA külső köztestületének tagjait kérte mikrofon elé a Kolozsvári Rádió stábjá: Biró Annamária egyetemi adjunktus, a Kolozsvári Magyar Irodalomtudományi Intézet munkatársa Egy emancipált nő. Női regényírók a kiegyezés előtti években című tanulmányának bemutatása után nyilatkozott. [...] A BBTE dékánhelyettesét, a kolozsvári Magyar Történelmi Intézet kutatóját, Rüszt-Fogarasi Enikőt a Kolozsvári nők munkája a kora újkorban című előadása után faggattuk... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Moldvai magyar oktatás

Napjainkban nem ugyanúgy kell tanítani a magyar nyelvet a moldvai katolikus falvakban, mint huszonöt, harminc évvel ezelőtt, hisz sokat romlott a nyelvi állapot, ezzel együtt ott is jelen kell lennie a Moldvai Csángómagyarok Szövetségének (MCSMSZ), ahol már az öregek közül is kevesen vagy éppen senki nem tud magyarul, de igény mutatkozik a magyar nyelv és kultúra megismerésére – állítja Hegyeli Attila, a 2000-ben indított magyar oktatási program irányítója. [...] Bár az MCSMSZ oktatási programjában több mint kétezren vesznek részt, a nyelvi mérés nem érinti az óvodásokat és az elsősöket. Idén huszonkilenc településen 978 diák magyar nyelvi tudását mérték... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Elballagtak a Partiumi Keresztény Egyetem végzősei

Az elmúlt évek szokásaihoz híven a ballagási ünnepséget, amelyen több mint 250 hallgató intett búcsút az egyetemi éveknél, a nagyváradi-újvárosi református templomban tartották. [...] Az ünnepség moderátoraként Szomor Abigél egyetemi lelkész köszöntötte a meghívottakat, az egyetem vezetőségét, oktatóit, a ballagókat és hozzátartozóikat. A felszólalók sorában elsőként Tonk Márton, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektora tartotta meg beszédét, aki – mint elmondta – másfél évtizedig volt a váradi egyetem oktatója... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Fleisz János díjakról, kutatásokról és a sakk világról

Életműdíjak, tudományos elismerések, új könyvek és komoly sakkbírói teljesítmény jellemzi a 75 éves Fleisz János elmúlt éveit. A nagyváradi történész ma is új kutatásokon és köteteken dolgozik. [...] A tudós történész köztestületi tagja a Magyar Tudományos Akadémiának, és a tudományos intézmény fennállásának 200. évfordulója alkalmából rendezett budapesti ünnepségen emléklappal ismerték el tudományos és szervezői munkáját tavaly májusban. [...] A történész beszélt jövőbeni terveiről is. Jelenleg egy rövid, összefoglaló Nagyváradi-történeten dolgozik, amely a város múltjának legfontosabb eseményeit mutatná be szélesebb közönség számára. Emellett öszre egy nagyobb tanulmánykötet megjelentetését tervezi... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

A Törzssasztal-beszélgetéseket összefoglaló kötetet mutattak be Váradon

Telt ház előtt mutatták be péntek este az Illyés Gyula könyvesboltban Kőrössi P. József új kötetét, amely a legendás Törzssasztal-beszélgetések világát idézi fel, az erdélyi magyar szellemi élet meghatározó alakjainak megszólaltatásával. [...] „Én ezeket nem interjúknak tekintem, hanem beszélgetéseknek. Egy interjú az egy külön műfaj, a beszélgetés egyik legfontosabb tényezője pedig a közönség” – mondta Boka László irodalomtörténész, az MTA külső köztestületének tagja... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Elindult az erdélyi magyar értelmiség 1944 és 1952 közötti időszakának feltárását célzó kutatói pályázati program

Az első alkalommal meghirdetett Határon Túli Magyar Kutató és Feldolgozó (HTMKF) pályázati program egyéni és csoportos kutatói ösztöndíjakat kínál történelem és irodalomtörténet területén jártas hallgatóknak, doktoranduszoknak, oktatóknak és kutatóknak, havi ösztöndíj vagy projektalapú finanszírozás formájában. [...] A Méhes György-Nagy Elek Alapítvány azután jelentette be az erdélyi magyar irodalmi élet állambiztonsági múltjának feltárására irányuló kutatócsoport felállítását, hogy 2024-ben az Átlátszó Erdély tényfeltáró portál arról cikkezett, hogy az alapító Nagy Elek édesapja, Méhes György Kussuth-díjas író együttműködött a román kommunista titkosszolgálattal, a Securitatéval... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Az EU megkezdte az első tárgyalási klaszter előkészítését Ukrajna csatlakozási folyamatában

Az Európai Unió megkezdte az első tárgyalási klaszter hivatalos megnyitásának előkészítését Ukrajna és Moldova csatlakozási folyamatában, miután valamennyi tagállam támogatását adta a lépéshez – közölte a ciprusi EU-elnökség, valamint az ukrán kormány csütörtökre virradóra. A cél az, hogy az első tárgyalási klasztert akár már június 15-én, egy luxembourgi EU-miniszteri találkozó alkalmával hivatalosan is megnyissák. [...] Magyar Péter közölte: amennyiben Ukrajna teljesíti a vállalt feltételeket, Magyarország támogatni fogja az első tárgyalási klaszter megnyitását. [...] Az első tárgyalási klaszter a jogállamisággal, az igazságszolgáltatás reformjával, a demokratikus normákkal és a közigazgatás működésével kapcsolatos fejezeteket foglalja magában... Forrás: Tv21Ungvar/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Bemutatták Dupka György legújabb kötetét

Dupka György, ungvári történész tollából látott napvilágot a Kárpátaljai politikai elitéltek, Gulag-rabok, mártírok panteonja című monográfia. A szerző a bővített, második kiadásban az 1944-1970 között a kommunista diktatúra áldozatául esett kárpátaljaiaknak állít emléket. A kötet a magyar kormány támogatásával jelent meg és Magyarország Ungvári Főkonzulátusán mutatták be. A kötetben 1500 meggyilkolt vagy meghurcolt áldozat neve szerepel, de a lista messze nem teljes. Ezért Dupka György, az MTA külső köztestületének tagja folytatja a kutató és feltáró munkát... Forrás: Tv21Ungvar/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Oklevéltadás és koncert a Rákóczi Egyetemen

Június 5-én a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetemen, ahol a Kótyuk István nevét viselő nyelvi akadálymentesítő tanfolyam végzőseinek tanúsítványátadó ünnepségét a ZeneVarázslat program növendékeinek koncertjével kötötték össze. [...] Orosz Ildikó, a Rákóczi Egyetem elnöke, az MTA külső köztestületének tagja hangsúlyozta: Kárpátalja mindig is a különböző nemzetiségek együttélésének vidéke volt, ezért különösen fontos, hogy megismerjük és tiszteljük egymás kultúráját, hagyományait és nyelvét... Forrás: Karpinfo.net: [teljes cikk >](#)